

MUSIKTERAPI TIL MENNESKER MED DEMENS

KORT OM DEMENS

Demens er en fællesbetegnelse for en række sygdomme, der er karakteriseret af en vedvarende svækkelse af mentale funktioner. Af disse sygdomme er Alzheimers sygdom den hyppigste.

Det anslås, at ca. 85.000 mennesker har en demenssygdom i Danmark, heraf har ca. 1/3 demens i moderat til svær grad. Der er ca. 15.000 nye tilfælde om året, og antallet af demensramte mennesker forventes at stige i årene fremover i takt med, at andelen af ældre vokser.

HVAD ER EN MUSIKTERAPEUT?

Musikterapeuter har en akademisk 5-årig uddannelse. Musikterapeutuddannelsen blev oprettet ved Aalborg Universitet i 1982 og er den eneste af sin slags i Danmark.

STÆRK EVIDENS FOR EFFEKTEN AF MUSIKTERAPI

En række studier har vist en positiv effekt af musikterapi til mennesker med demens. Musik reducerer agiteret adfærd, angst, apati og depression samt øger kognitive og sociale færdigheder, samarbejdsvillighed og gensidighed. Personale og pårørende kan af kandidater i musikterapi instrueres i at bruge musik i kontakten med den demensramte. Samtidig kan f.eks. tilbud om gruppe-musikterapi være til gavn for både den demensramte og pårørende.

GEVINSTER VED MUSIKTERAPI

Musikterapi kan være et alternativ til medicinering og magtanvendelse. Musikterapien medvirker til at finde nye måder at være i kontakt og til at løse konflikter på. Det øger livskvaliteten for den demensramte. Samtidig kan det medvirke til at mindske sygefraværet blandt plejepersonalet.

En demenskoordinator i en kommune siger: "Musikterapi er virkelig en behandlingsform og en metode, der skaber kontakt. Det er en behandlingsform, som bør anerkendes på lige fod med andre behandlingsformer. Vi oplever, at adfærdsforstyrrelser eller uhensigtsmæssige handlemønstre bliver minimeret efter regelmæssige musikterapi-seancer".

En demensfaglig leder i en kommune siger: "Min oplevelse er, at musikterapeuterne oftest kommer ind, hvis der er konflikter. Der kommer musikterapeuterne så ind og har seancer, hvor de medvirker til at skabe ro og lærer personalet nogle af de redskaber, de bruger. Når beboeren finder den ro, og der er kontakt, så kan man kommunikere med de demente og fortsætte sit arbejde.

Musikterapi kan for de pårørende give et helt fantastisk glimt af genkendelse. Det at kunne fiske bare en lille bitte smule af det menneske frem, som man kendte engang".

HVORDAN KAN VI HJÆLPE FLERE MENNESKER MED DEMENS?

Det anbefales, at Socialstyrelsen opdaterer eksisterende nationale vejledninger og eksplicit anbefaler brug af musikterapi efter en faglig vurdering til alle, der lider af demens i moderat til svær grad, og som bor på plejehjem eller i beskyttet bolig.

Kommunerne bør i højere grad tilbyde musikterapi til demensramte mennesker - enten ved at ansætte flere kandidater i musikterapi eller købe ydelsen udefra. I dag kan kommunerne tilbyde musikterapi til demensramte efter servicelovens §§ 85 og 102.

Økonomiske konsekvenser: På landsplan var der i 2011 ansat 15 kandidater i musikterapi inden for ældreområdet i kommunerne. For at kunne tilbyde musikterapi til alle, der lider af demens i moderat til svær grad, og som bor på plejehjem eller i beskyttet bolig (gennemsnitligt 20 sessioner pr. demensramt pr. år), skønnes det, at der vil skulle ansættes yderligere ca. 15 kandidater i musikterapi til kommunalt finansierede tilbud. De offentlige udgifter forbundet hermed skønnes at udgøre ca. 8 mio. kr. årligt for kommunerne under ét svarende til ca. 2.500 kr. pr. demensramt.